Dosarul nr. 3-24/2025

H O T Ă R Î R E
în numele legii

29 iunie 2026 mun. Strășeni

Judecătoria Strășeni, sediul Central

Instanţa de judecată, compusă din:

Preşedinte de şedinţă: judecător Iana Talmaci

Grefier: Elena Șchiopu

Judecînd în şedinţa de judecată publică cauza civilă după acțiunea reclamantului Munteanu Ivan împotriva primăriei și Consiliului Ghelăuza r-l Strășeni în procedura contenciosului administrativ,

a constatat:

La 28 iunie 2024, reclamantul Munteanu Ivan a înaintat o acțiune împotriva primăriei și Consiliului comunei Ghelăuza r-l Strășeni în procedura contenciosului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul Munteanu Ivan a indicat că la 03.09.2015 a înregistrat o cerere către administrația publică locală a comunei Ghelăuza, în scopul documentării unui teren adiacent care era în posesia feciorului său Munteanu Gheorghe de mai mulți ani, aferent casei de locuit.

Potrivit reclamantului Munteanu Ivan, la cererea depusă au fost anexate actele în original, inclusiv contractul de întreținere, care au fost transmise primarului Malai Nicoleta.

Totodată, susține că toate actele nominalizate au rămas la Primăria comunei Ghelăuza.

Astfel, când a venit vremea necesității lor, a originalului contractului de întreținere, Primăria refuză de a le elibera sub pretextul că sunt la ei.

Mai susține că la 01 aprilie a fost nevoit să se adreseze la APL Ghelăuza prin cererea 28-29, la care a primit răspuns oficial la data de 08 aprilie și prin care a fost informat că toate actele depuse de ei au fost transmise în arhiva Consiliului Raional Strășeni. Apelând la Serviciul arhivă, ultimul a primit răspuns la data de 19.04.2024 prin care i-a fost comunicat că la ei nu figurează actele solicitate.

Acest fapt, l-a motivat de a se adresa prin cerere la 23 aprilie 2024 primarului Malai Nicoleta, cea care i-a primit personal actele anterior.

În aceeași ordine de idei, consideră că răspunsul la această cerere i-a fost oferit de secretară, deoarece a fost un răspuns superficial, denaturat, fals, defavorabil.

Mai mult ca atât, în opinia reclamantului, primarul Malai Nicoleta, prin acțiunile și inacțiunile ei organizate ilegal i-a lipsit nu numai de originalele actelor cu privire la dreptul de proprietate, dar și de mai multe obiecte, bunuri imobile pe care le deține de 15-20 ani.

Reclamantul Munteanu Ivan solicită admiterea prezentei acțiuni, obligarea primarului Malai Nicoleta, secretarului, Consiliului comunal Ghelăuza să depisteze toate actele depuse de Familia Munteanu Ivan, să identifice realitatea și să organizeze măsuri spre soluționarea litigiilor create ce țin anume de competența și atribuțiile APL în scopul lichidării intrigilor și dușmăniei create de ei însăși prin folosirea ilegală a situației și puterii de serviciu și să-i restituie actele sechestrate.

La 20 august 2024, din partea pârâților, Primarul comunei Ghelăuza, Consiliul comunei Ghelăuza a fost depusă referința la cererea de chemare în judecată, prin care, partea pîrîtă indică

că la data de 28.06.2024, Munteanu Ivan a depus o cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei comunei Ghelăuza și Consiliului comunei Ghelăuza, solicitând obligarea acestora să îi restituie în original actele anexate la petiția depusă la data de 03.09.2015. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat faptul că, la data de 03.09.2015, a depus o petiție la Primăria comunei Ghelăuza, anexând în original o procură, un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și un contract de întreținere din 13.02.2000. Potrivit susținerilor sale, aceste acte nu i-ar fi fost restituite după examinarea petiției.

Partea pârâtă consideră cererea ca fiind una neîntemeiată, menționând că în arhiva Primăriei comunei Ghelăuza se află petiția din 03.09.2015 în original, iar actele anexate acesteia au fost prezentate sub formă de copii.

De asemenea, ultimii invocă faptul că în conținutul petiției nu era indicat faptul că anexele ar fi fost depuse în original.

Prin răspunsul nr. 91 din 22.05.2024, reclamantului Munteanu Ivan i-au fost eliberate copiile actelor anexate la petiția din 03.09.2015, în aceeași formă în care acestea au fost depuse la autoritatea publică.

Pârâții au invocat faptul că reclamantul nu a contestat răspunsul primit la examinarea petiției și nu a formulat anterior obiecții privind nerestituirea unor înscrisuri originale. Totodată, potrivit art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoana care invocă anumite circumstanțe este obligată să le dovedească, iar reclamantul nu a prezentat probe care să confirme depunerea actelor în original.

În baza prevederilor Codului administrativ privind dreptul persoanei vătămate, accesul liber la justiție, înaintarea acțiunii în contencios administrativ și soluțiile instanței, pârâții au susținut că nu există temeiuri pentru admiterea acțiunii.

Având în vedere că petiția reclamantului Munteanu Ivan a fost examinată în termen, iar actele solicitate i-au fost furnizate în forma în care se aflau în posesia Primăriei comunei Ghelăuza, s-a solicitat respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depuse de Munteanu Ivan privind obligarea restituirii în original a actelor anexate la petiția din 03.09.2015.

În ședința de judecată, reclamantul Munteanu Ivan a susținut cererea de chemare în judecată, menționând că a solicitat în repetate rânduri prezența reprezentanților părții pârâte la ședințele de judecată, însă aceștia nu s-ar fi prezentat. Acesta a declarat că, în urma situației create, a rămas fără teren și fără titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, considerând că actele originale depuse la Primărie nu i-au fost restituite și ar putea fi nimicite pentru a permite înstrăinarea bunurilor.

Reclamantul a invocat faptul că, la corectarea erorilor prin hotărâre de Guvern, terenul aferent casei de locuit nu ar fi fost identificat corespunzător și ar fi fost inclus pentru comercializare prin licitație. Acesta a menționat că a suportat cheltuieli pentru perfectarea actelor și că i-a fost cauzat un prejudiciu. Totodată, a susținut că deține informații potrivit cărora actele respective nu au fost transmise în arhivă.

Munteanu Ivan a precizat că, la momentul depunerii petiției la Primărie, actele originale se aflau înregistrate la Cadastru și că nu deținea alte copii ale acestora. A menționat că, în anul 2023, a solicitat eliberarea actelor, însă în dosarul administrativ au fost prezentate doar copii, fapt care, în opinia sa, demonstrează că Primăria deține actele, dar refuză să le restituie. Reclamantul a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată conform pretențiilor formulate.

Reprezentantul reclamantului, avocatul Budu Pavel, a susținut poziția reclamantului, invocând că, potrivit răspunsului Primăriei nr. 70, actele aferente cererii depuse ar fi fost expediate către serviciul de arhivă, însă instituția de arhivă a comunicat că asemenea acte nu se

regăsesc în evidențele sale. În opinia apărătorului, această situație demonstrează că actele au rămas la Primăria comunei Ghelăuza, care refuză să le restituie. Acesta a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată în forma formulată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, cercetând şi analizând minuţios pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele sub formă de înscrisuri anexate, prin prisma normelor legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. 20 alin. (1) și (2) din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția RM, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 10 din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Potrivit art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Aliniatul (2) al aceluiași articol stabilește că, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un

litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I.prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;

IV. respectarea procedurii prealabile;

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Audiind pozițiile participanților la proces, cercetând nemijlocit înscrisurile anexate la materialele cauzei și examinând pretențiile formulate prin raportare la circumstanțele de fapt și la normele de drept aplicabile raportului juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea înaintată de Munteanu Ivan este admisibilă, însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 20 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Prin urmare, pentru a beneficia de acces la controlul judecătoresc în materia contenciosului administrativ, persoana nu este obligată să demonstreze, chiar la etapa verificării admisibilității, existența certă a încălcării invocate. Este suficient ca aceasta să revendice, într-o manieră plauzibilă, vătămarea unui drept propriu prin activitatea unei autorități publice. Stabilirea faptului dacă dreptul invocat există în întinderea pretinsă, dacă autoritatea publică a deținut înscrisurile solicitate și dacă acesteia îi revine obligația juridică de a le restitui reprezintă chestiuni care țin de temeinicia acțiunii, iar nu de admisibilitatea acesteia.

Din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că Munteanu Ivan pretinde că, la 03.09.2015, a transmis Primăriei comunei Ghelăuza, odată cu petiția depusă la acea dată, originalul unei procuri, originalul unui titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și originalul contractului de întreținere din 13.02.2000, iar autoritatea publică ar fi omis să-i restituie aceste documente.

În aceste condiții, Munteanu Ivan nu urmărește anularea unui act administrativ individual și nici obligarea autorității publice să emită un asemenea act, ci solicită impunerea autorității publice la săvârșirea unei operațiuni materiale, și anume identificarea și restituirea unor înscrisuri despre care susține că se află în posesia acesteia.

Potrivit art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În virtutea principiului *jura novit curia*, instanța nu este ținută de calificarea juridică atribuită pretenției de către partea care a formulat-o, ci este obligată să determine norma juridică aplicabilă în funcție de conținutul efectiv și finalitatea cererii. În consecință, pretenția formulată de Munteanu Ivan urmează a fi examinată ca o acțiune în realizare, prevăzută de art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

Împrejurarea că reclamantul a solicitat, în cadrul aceleiași cereri, ca autoritățile pârâte „să identifice realitatea”, „să organizeze măsuri spre soluționarea litigiilor create” și „să lichideze intrigile și dușmănia” nu schimbă natura juridică a pretenției susceptibile de control judecătoresc. Instanța poate examina numai solicitarea determinată, susceptibilă de executare și circumscrisă atribuțiilor legale ale autorității publice, respectiv pretinsa obligație de restituire a înscrisurilor originale. Instanța de contencios administrativ nu se poate substitui autorității publice pentru a organiza activitatea administrativă în termeni generali și nici nu poate dispune măsuri nedeterminate, care nu au un conținut juridic și executoriu concret.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu

între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1), iar reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, competența pentru examinarea prezentei acțiuni revine Judecătoriei Strășeni, deoarece litigiul privește activitatea unor autorități publice locale din raionul Strășeni, iar acțiunea a fost înaintată instanței în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică pârâtă.

În ceea ce privește procedura prealabilă, art. 208 alin. (1) din Codul administrativ stabilește că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se respectă procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul verificării legalității actelor administrative individuale.

Pretenția examinată nu are ca obiect anularea unui act administrativ individual și nici obligarea autorității publice la emiterea unui asemenea act, ci efectuarea unei acțiuni materiale. Din acest motiv, corespondența purtată anterior sesizării instanței nu urmează a fi calificată în mod formal drept cerere prealabilă formulată împotriva unui act administrativ individual, în sensul art. 162 din Codul administrativ. Aceasta prezintă însă relevanță pentru a demonstra că Munteanu Ivan a solicitat autorității publice identificarea și restituirea documentelor înainte de introducerea acțiunii și că autoritatea publică nu a recunoscut existența obligației pretinse.

Din materialele cauzei rezultă că Munteanu Ivan s-a adresat în repetate rânduri autorităților publice în vederea identificării și restituirii documentelor. Acestuia i-au fost comunicate răspunsuri referitoare la locul păstrării petiției și la forma în care se aflau anexele în evidențele Primăriei comunei Ghelăuza. Prin urmare, la momentul sesizării instanței exista un dezacord concret și actual între reclamant și autoritatea publică asupra existenței și executării obligației pretinse.

Instanța mai constată că Munteanu Ivan revendică un drept propriu, susținând că înscrisurile originale îi aparțin și că se află, fără justificare, în posesia autorității publice. Aceste susțineri sunt suficiente pentru justificarea calității procesuale și a interesului reclamantului de a solicita controlul judecătoresc. Faptul că, în urma examinării probelor, susținerile respective pot fi constatate ca neprobate nu transformă retroactiv acțiunea într-una inadmisibilă.

Nu au fost stabilite nici alte împrejurări dintre cele prevăzute la art. 207 alin. (2) din Codul administrativ care ar împiedica examinarea fondului cauzei. În particular, nu s-a constatat existența unei hotărâri judecătorești definitive pronunțate într-un litigiu între aceleași părți, având același obiect și aceleași temeiuri, existența unui litigiu pendinte identic ori lipsa împuternicirilor pentru formularea acțiunii.

În consecință, instanța constată că cererea înaintată de Munteanu Ivan întrunește condițiile necesare pentru examinarea sa în fond. Această concluzie privește exclusiv accesul reclamantului la controlul judecătoresc și nu echivalează cu recunoașterea existenței dreptului material pretins

sau cu stabilirea anticipată a caracterului ilegal al conduitei autorităților pârâte. Admisibilitatea acțiunii și temeinicia acesteia constituie două planuri juridice distincte: în timp ce admisibilitatea presupune posibilitatea instanței de a examina pretenția, admiterea ei pe fond presupune demonstrarea tuturor circumstanțelor de fapt și de drept din care rezultă obligația concretă solicitată.

Trecând la examinarea fondului cauzei, instanța reține că obiectul controlului judecătoresc este limitat la stabilirea existenței unei obligații juridice a Primăriei comunei Ghelăuza și a Consiliului comunei Ghelăuza de a restitui lui Munteanu Ivan originalele înscrisurilor indicate de acesta ca fiind anexate la petiția din 03.09.2015.

În acest context, afirmațiile referitoare la pretinsa pierdere a terenului, includerea terenului în lista bunurilor propuse pentru comercializare prin licitație, corectarea unor erori printr-o hotărâre a Guvernului, înstrăinarea altor bunuri imobile ori existența unor conflicte între membrii familiei Munteanu și reprezentanții administrației publice locale nu constituie obiectul nemijlocit al prezentei acțiuni. Asemenea circumstanțe ar putea fi examinate numai în cadrul unor proceduri distincte, având un obiect juridic determinat și cu respectarea condițiilor procedurale corespunzătoare. Ele nu pot suplini proba transmiterii înscrisurilor originale și nici nu pot fundamenta, prin ele însele, obligația de restituire solicitată în prezenta cauză.

Conform art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Principiul cercetării din oficiu nu înlătură însă necesitatea existenței unui suport probatoriu obiectiv pentru faptele decisive invocate de partea reclamantă și nu permite instanței să considere demonstrate împrejurări întemeiate exclusiv pe afirmațiile acesteia. Rolul activ al instanței presupune cercetarea completă și imparțială a circumstanțelor relevante, nu substituirea lipsei probelor prin prezumții lipsite de bază factuală.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Aplicată circumstanțelor cauzei, această normă impunea lui Munteanu Ivan să demonstreze, prin probe pertinente, concludente și credibile, cel puțin faptul predării documentelor în original către autoritatea publică, individualizarea exactă a înscrisurilor predate și împrejurarea că acestea au rămas ori se află în posesia autorităților publice pârâte. Numai după demonstrarea acestor elemente s-ar putea reține existența unei obligații actuale și executabile de restituire și, după caz, refuzul nejustificat al autorității publice de a o îndeplini.

Munteanu Ivan susține că, la 03.09.2015, a depus la Primăria comunei Ghelăuza o petiție la care a anexat, în original, o procură, un titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren și contractul de întreținere din 13.02.2000, documentele fiind transmise personal primarului Malai Nicoleta.

Instanța constată că petiția din 03.09.2015 se regăsește în evidențele autorității publice. Existența petiției demonstrează faptul adresării lui Munteanu Ivan către Primăria comunei Ghelăuza și depunerea unor anexe, însă nu demonstrează forma în care acestea au fost prezentate.

În cuprinsul petiției din 03.09.2015 nu este menționat că procura, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren și contractul de întreținere din 13.02.2000 au fost anexate în

original. Nu este utilizată mențiunea „original”, nu este descris numărul exemplarelor originale și nu există o confirmare distinctă a persoanei care ar fi recepționat asemenea înscrisuri. De asemenea, la materialele cauzei nu a fost prezentat un borderou al anexelor, un act de predare-primire, o recipisă, o confirmare de înregistrare ori un alt înscris contemporan depunerii petiției, din care să rezulte că autorității publice i-au fost efectiv predate documentele originale.

Menționarea unor acte în rubrica referitoare la anexe confirmă numai că petiția a fost însoțită de respectivele documente, fără a permite concluzia că acestea au fost anexate în original. În lipsa unei precizări exprese, simpla enumerare a înscrisurilor nu constituie dovada formei materiale în care ele au fost depuse.

Din materialele cauzei rezultă că, în dosarul deținut de Primăria comunei Ghelăuza, anexele la petiția din 03.09.2015 se regăsesc sub formă de copii. Această împrejurare confirmă că autoritatea publică a avut în posesie copii ale înscrisurilor, însă nu permite, fără alte elemente probatorii, concluzia că respectivele copii au fost realizate de autoritate după primirea originalelor.

Copiile puteau fi prezentate chiar de solicitant odată cu petiția sau puteau proveni dintr-o altă operațiune administrativă. În lipsa unor mențiuni de certificare, a datelor privind momentul copierii ori a altor elemente obiective, mecanismul prin care copiile au ajuns în dosarul administrativ nu poate fi stabilit cu certitudine. Or, o hotărâre judecătorească nu se poate întemeia pe alegerea uneia dintre mai multe ipoteze posibile, dacă niciuna dintre acestea nu este confirmată prin probe suficiente.

Prin răspunsul nr. 91 din 22.05.2024, Munteanu Ivan a fost informat și i-au fost furnizate copiile actelor anexate la petiția din 03.09.2015, în forma în care acestea se aflau în posesia autorității publice. Răspunsul respectiv confirmă disponibilitatea copiilor în evidențele Primăriei comunei Ghelăuza, dar nu conține recunoașterea faptului că originalele ar fi fost primite, păstrate ori pierdute de autoritatea publică.

Instanța a examinat și argumentul reclamantului, susținut de reprezentantul său, avocatul Budu Pavel, potrivit căruia, prin răspunsul Primăriei nr. 70, i s-ar fi comunicat că actele au fost transmise Serviciului arhivă al Consiliului Raional Strășeni, în timp ce instituția de arhivă a comunicat, prin răspunsul din 19.04.2024, că asemenea documente nu figurează în evidențele sale.

Aceste răspunsuri demonstrează existența unor informații neconcordante referitoare la circuitul documentelor aferente petiției. Totuși, neconcordanța respectivă nu demonstrează, prin ea însăși, că documentele remise în anul 2015 au fost originale și nici că originalele se află în prezent în posesia Primăriei comunei Ghelăuza sau a Consiliului comunei Ghelăuza.

Comunicarea Serviciului arhivă potrivit căreia actele solicitate nu se regăsesc în evidențele sale reprezintă dovada unui fapt negativ limitat la evidența acelei instituții. Ea nu constituie o confirmare pozitivă a transmiterii originalelor către Primăria comunei Ghelăuza și nu permite localizarea acestora la autoritățile pârâte. Din faptul că documentele nu au fost identificate în arhiva raională nu rezultă în mod necesar că ele sunt deținute de Primăria comunei Ghelăuza. O asemenea concluzie ar presupune transformarea unei incertitudini într-o prezumție de posesie, fără suport probatoriu suficient.

Nici afirmația lui Munteanu Ivan potrivit căreia actele originale au fost transmise personal primarului Malai Nicoleta nu este confirmată prin declarații ale unor persoane care ar fi asistat la predare, printr-o mențiune de primire, printr-o recipisă ori printr-un alt mijloc de probă. Instanța nu are temei să conteste faptul că Munteanu Ivan relatează circumstanțele astfel cum și le amintește, însă convingerea subiectivă a părții asupra modului în care s-au desfășurat

evenimentele nu este suficientă pentru stabilirea unui fapt juridic contestat, produs cu aproximativ nouă ani înainte de sesizarea instanței.

Susținerea reclamantului că, la momentul depunerii petiției, actele erau înregistrate la organul cadastral și că acesta nu deținea alte copii nu conduce la o concluzie diferită. Existența originalelor la un anumit moment și lipsa altor copii în posesia reclamantului nu demonstrează destinația ulterioară a documentelor și nici remiterea lor autorității publice locale. Între existența actelor originale și deținerea lor de către pârâți lipsește veriga probatorie esențială, respectiv dovada predării.

Instanța nu poate reține nici afirmațiile privind eventuala nimicire a documentelor ori folosirea acestora pentru a facilita înstrăinarea bunurilor. La materialele cauzei nu au fost prezentate probe care să confirme distrugerea înscrisurilor, înstrăinarea bunurilor prin folosirea lor, participarea reprezentanților autorităților pârâte la asemenea acțiuni sau existența unei legături cauzale între lipsa documentelor și situația juridică a terenului invocată de reclamant.

Gravitatea acuzațiilor formulate impune existența unui suport probatoriu corespunzător. Ele nu pot fi deduse exclusiv din faptul că reclamantul nu mai deține originalele și că acestea nu au fost identificate în arhiva raională. Instanța nu poate transforma bănuielile sau percepția subiectivă a uneia dintre părți în constatări judiciare certe.

Totodată, absența reprezentanților părții pârâte de la anumite ședințe de judecată nu echivalează cu recunoașterea pretențiilor lui Munteanu Ivan și nu poate fi interpretată ca o confirmare a deținerii actelor originale. Poziția procesuală a pârâților a fost exprimată prin referința depusă la 20.08.2024, prin care aceștia au contestat explicit atât predarea documentelor în original, cât și existența obligației de restituire.

Pentru admiterea unei acțiuni în realizare nu este suficient ca reclamantul să demonstreze că s-a adresat autorității publice și că solicitarea sa nu a fost satisfăcută în forma dorită. Este necesar să fie stabilită existența dreptului la prestația solicitată, obligația corelativă a autorității publice, posibilitatea obiectivă de executare a acesteia și caracterul nejustificat al refuzului sau al inacțiunii.

Or, în prezenta cauză nu s-a demonstrat că Primăria comunei Ghelăuza sau Consiliul comunei Ghelăuza au primit originalele documentelor indicate de Munteanu Ivan, că acestea le-au păstrat după examinarea petiției ori că respectivele originale se află în prezent în posesia lor. În absența dovedirii faptului juridic generator al obligației de restituire, instanța nu poate impune autorităților pârâte executarea unei prestații al cărei obiect nu a fost identificat în posesia acestora.

Obligarea unei autorități publice să restituie anumite bunuri presupune constatarea prealabilă că bunurile respective i-au fost remise și că se află sau, cel puțin, ar trebui să se afle în detenția sa ca efect al unui raport juridic demonstrat. Instanța nu poate pronunța o hotărâre întemeiată numai pe posibilitatea ca înscrisurile să fi fost cândva predate și nici nu poate impune restituirea unor documente a căror deținere de către pârâți nu a fost stabilită.

Prin urmare, neîndeplinirea sarcinii probatorii nu conduce la inadmisibilitatea acțiunii, deoarece Munteanu Ivan a fost îndreptățit să solicite examinarea judecătorească a conduitei autorităților publice. Ea determină însă respingerea pretenției pe fond, întrucât nu au fost demonstrate premisele de fapt și de drept ale obligației a cărei executare este solicitată.

Obligația motivării hotărârii judecătorești, desprinsă din garanțiile dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, presupune examinarea efectivă a argumentelor esențiale invocate de părți, fără a impune instanței să răspundă în mod distinct și detaliat fiecărei afirmații ori fiecărui argument secundar. În acest sens

sunt relevante principiile formulate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele *Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos*, hotărârea din 19 aprilie 1994, și *Ruiz Torija împotriva Spaniei*, hotărârea din 9 decembrie 1994.

În prezenta cauză, instanța a examinat argumentele decisive referitoare la pretinsa depunere a actelor în original, existența copiilor în dosarul administrativ, răspunsurile comunicate de Primăria comunei Ghelăuza și de Serviciul arhivă al Consiliului Raional Strășeni, precum și afirmațiile privind eventuala distrugere sau utilizare nelegală a documentelor. Celelalte susțineri ale reclamantului, referitoare la situația terenurilor și la conflictele dintre acesta și reprezentanții autorității publice locale, nu sunt de natură să modifice soluția, deoarece nu probează faptul determinant al cauzei — predarea și deținerea de către pârâți a înscrisurilor originale.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

Având în vedere ansamblul circumstanțelor stabilite și aprecierea coroborată a înscrisurilor cercetate, instanța ajunge la concluzia că Munteanu Ivan a justificat posibilitatea examinării judiciare a pretenției sale, motiv pentru care acțiunea este admisibilă. Cu toate acestea, reclamantul nu a demonstrat predarea în original către autoritățile pârâte a procurii, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și a contractului de întreținere din 13.02.2000, nici existența acestor documente în posesia Primăriei comunei Ghelăuza sau a Consiliului comunei Ghelăuza și, în consecință, nici existența obligației juridice actuale de restituire.

În asemenea circumstanțe, cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva Primăriei comunei Ghelăuza și Consiliului comunei Ghelăuza, privind obligarea la restituirea în original a actelor anexate la petiția din 03.09.2015, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art.224 din Codul administrativ, art 236-241 CPC RM, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Ivan împotriva primăriei și Consiliului Ghelăuza r-l Strășeni cu privire la obligarea restituirii actelor - se respinge ca fiind neîntemeiată.

Împotriva hotărîrii poate fi declarat apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Strășeni sediul Central.

Preşedinte de şedinţă
judecător **Iana Talmaci**